

JUNOT DÍAZ

OSCAR WAO
RÖVID,
DE CSODÁLATOS ÉLETE

„Mit számítanak a rövid, névtelen életek...
Galactusnak??”

Fantasztikus Négyes
Stan Lee és Jack Kirby
(1. kötet 49. szám, 1966. április)

*Krisztus, irgalmazz minden aluvóknak!
Kezdve a bomló kutyatetemen a Wrightson Roadon
a magamfajta kivert kutyáig.
Ha e szigeteket szeretni koloncom,
romlásból lelkem szárnyra bontakozhat.
De a méreg befente a lelkem csuful:
nagy ház, nagy kocsi, nagy tohuvabohu;
kulik, négerék, sírek, francia kreolok,
keverjétek csak a karneválotok!
Megyek fürödni, a fenébe elmegyek.
Monostól Nassauig minden zugot ismerek,
rozsdahajú matróz, tengerszín-szemű,
helyi szólás szerint Shabine csúfnevű,
annyi, mint vörös nigger, de láttam én, Shabine,
milyen volt az éden a nyomor helyén.
Senki vörös niggernek, a tenger a mindenem,
kikupáltak engem, gyarmatlakót,
hollandból, niggerből, angolból keveredem,
s egymagam senki vagy nemzet vagyok.*

DEREK WALCOTT *(Kiss Zsuzsa fordítása)*

Azt mondják, hogy Afrikából származik, a rabszolgasorba hajtottak sikolyaiban érkezett; hogy a taíno indiánok halálos átka volt, amely akkor mondatott ki, amidőn az egyik világ elpusztult és egy másik elkezdődött; hogy démon volt, aki az Antillákon résnyire nyitva hagyott rémálomajtón surrant be a Teremtésbe. *Fukú americanos*, vagy hétköznapiabb formában csak fukú – tág értelemben valamiféle átok vagy végzet; szigorúan véve az Újvilág Átka és Végzete. Az „Admirális fukú”-jának is nevezik, mert az Admirális egyszerre volt a bábája és egyik jelentős európai áldozata; noha „felfedezte” az Újvilágot, az admirálist nyomorultan és szifiliszesen érte a halál, (állítólag) isteni hangokat hallva. Santo Domingóban, az Általa Imádott Földön (amit Oscar a végén úgy nevez, az Újvilág Nullpontja) az Admirális neve mindkét fukú, a kicsi és a nagy szinonimája is lett; aki kimondja vagy akárcsak hallja a nevét, az a balsorsot vonja a saját és szerettei fejére.

Nevétől és eredetétől függetlenül úgy tartják, az európaiak Hispaniolára érkezése szabadította a fukút a világra, azóta vagyunk mind nyakig a szarban. Lehetséges, hogy Santo Domingo a fukú nulladik kilométere, belépési pont-

ja, de mi mindnyájan a gyerekei vagyunk, akár tudunk róla, akár nem.

A fukú azonban nem pusztán történelem, nem csak egy múltbéli kísértettörténet, amely mára erejét veszítette. A szüleim idejében a fukú totál valóságos volt, olyasmi, amiben az átlagjoe is tudott hinni. Mindenki ismert olyasvalakit, akit egy fukú zabált meg, mint ahogy mindenki ismert olyasvalakit is, aki a Palacióban dolgozott. Mondhatni benne volt a levegőben, habár mint a legfontosabb dolgokról a Szigeten, az emberek erről sem igazán beszéltek. Csakhogy azokban a régmúlt napokban a fukúnak jól ment, még egy bemelegítő embere, mondhatni főpapja is volt: az akkor-még-életre-szóló diktátor, Rafael Leónidas Trullijo Molina.¹ Senki nem tudja, Trujillo az Átok szol-

¹ Azoknak, akiknek kimaradt kötelező két másodperc dominikai történelem: Trujillo, a huszadik század egyik leghírhedtebb diktátora 1930 és 1961 között uralkodott a Dominikai Köztársaságban engesztelhetetlen, könyörtelen brutalitással. Trujillo (ismerték még El Jefe, azaz „A Főnök”, de Bukott Marhatolvaj és Faszfej néven is) pocakos, szadista, disznószemű mulatt volt, aki fehéritette a bőrét, és imádta a Napóleon korabeli férfidivatort; a DK politikai, kulturális, társadalmi és gazdasági életének szinte minden aspektusát a kezében tartotta az erőszak, megfélemlítés, megszárlás, nemi erőszak, kooptálás és terror hatásos (és ismerős) elegyével; úgy kezelte az országot, mintha egy ültetvény lenne, ő pedig a gazda. Első pillantásra a latin-amerikai vezető prototípusa, ám hatalma végzetesnek bizonyult sok olyan tekintetben, amelyet kevés történész vagy író ragadott meg igazán, sőt merem állítani, hogy elképzelni sem tudott. Nekünk ő volt Szauron, Arawn, Darkseid, az Első és Utolsó Diktátor; egy olyan különös, olyan perverz, olyan rettenetes alak, hogy még egy tudományos-fantasztikus író sem tudott volna ekkora faszt kitalálni. Emlékezetes arról, hogy a Dominikai Köztársaság MINDEN LÁTVÁNYOSSÁGÁNAK A NEVÉT MEGVÁLTOZTATTA a saját dicsőíté-

gája vagy gazdája, ügynöke vagy igazgatója volt-e, de az világos, hogy megértették egymást, hogy ők ketten *cimbik* voltak. Az emberek elhitték, még tanult körökben is, hogy aki Trujillo ellen konspirál, az a legerősebb fukút vonja magára, egészen a hetedik generációig és még azon is túl. Ha csak rossz gondolat fordul meg a fejedben Trujillóról, *fuá*, a családotat hurrikán sodorja ki a tengerre, *fuá*, a derült égből egy sziklatömb pottyán rád és agyonzúz, *fuá*, amit ma megeszel, holnapra meghalasz. Ami megmagyarázza, hogy miért csináltak ki mindenkit, aki az életére tört, és hogy azok a csávók, akik végül kiiktatták, miért haltak olyan szörnyűséges halált. És a kibaszott Kennedy?

sére (Pico Duarte így lett Pico Trujillo, és így lett Santo Domingo de Guzmán, az első és legrégebb város az Újvilágban Ciudad Trujillo); hogy a nemzeti örökség minden szeletéből gonosz monopóliumot csinált (és ez hamar a bolygó egyik leggazdagabb emberévé tette); hogy kiépítette a félteke egyik legnagyobb hadseregét (a tagnak bombázószármányai voltak, a kurva életbe); hogy megdugott minden dögös bigét, akit csak meglátott, még az alárendeltjei feleségeit is, nők ezreinek ezreit; hogy elvárta, nem is, *kikövetelte* népe feltétel nélküli tiszteletét (a nemzeti szlogen árulkodó módon „Isten és Trujillo” volt); hogy úgy vezette az országot, akár egy tengerészgyalogos-kiképzőtábor; hogy minden ok nélkül megfosztott barátokat és szövetségeket rangtól és tulajdontól; hogy szinte *természetfeletti* képességekkel rendelkezett.

Kiemelkedő eredményei közé tartozik: az 1937-es népirtás a haiti és haiti–dominikai közösségben; az egyik leghosszabb és legártalmasabb USA által támogatott diktatúra a nyugati féltekén (és ha mi, latinok, bármiben jók vagyunk, akkor az USA által támogatott diktátorok elviselésében biztosan, úgyhogy ezért a sikerért nagyon is megdolgoztunk, az argentinok és chileiek még mindig fellebbeznek); az első modern kleptokrácia létrehozása (Trujillo már azelőtt Mobutu volt, hogy Mobutu maga Mobutu); amerikai szenátorok módszeres megvesztegetése; és végül, de nem utolsósorban a dominikai nép modern állammá kovácsolása (elérte azt, amit a tengerészgyalogos kiképzői a megszállás alatt képtelenek voltak).

Ő adott zöld utat a Trujillo elleni orgyilkosnak 1961-ben, ő utasította a CIA-t, hogy fegyvereket szállítsanak a Szigetre. Rossz húzás, főnök! Ugyanis a hírszerző szakértők elfelejtették megemlíteni Kennedynak azt az apróságot, amit pedig minden egyes dominikai tudott a leggazdagabb *jabaótól** Maóban a legcsóróbb *güeyig* El Bueyben, a legöregebb papától San Pedro De Macorisban a legkisebb sutyóig San Franciscóban, azazhogy aki megöli Trujillót, annak a családjára olyan rettenetes fukú csap le, hogy hozzá képest az, ami az Admirálisra rátapadt, csak nyeretlen két-éves. Szeretnétek végső választ a Warren-bizottság kérdésére, hogy ki ölte meg JFK-t? Engedjétek meg nekem, szerény Szemlélőtöknek, hogy egyszer s mindenkorra feltárjam az igazságot: nem a maffia volt, nem LBJ, nem a lotyó Marilyn Monroe szelleme. Nem idegen lények, nem a KGB, nem egy magányos orvlövész. Nem a texasi Hunt testvérek, nem Lee Harvey, nem a Háromoldalú Bizottság. Trujillo volt; a fukú volt. Miért, szerintetek honnét a faszból jön az úgynevezett Kennedy-átok?² Na és Vietnam? Szerintetek a világ legnagyobb hatalma miért veszítette el első háborúját egy olyan harmadik világbeli ország ellen, mint Vietnam? De most komolyan, nigger, ne már! Apró érdekesség, hogy miközben az USA combosította vietnami jelenlétét, LBJ tel-

* A dőlt spanyol szavak és kifejezések a könyv végén a Szójegyzékben találhatóak magyarul (*a ford.*).

2 Hogy legyen mit csócsálniuk az összeesküvés-elmélet barmainak: azon az éjszakán, amikor az ifjabb John Kennedy, Carolyn Bessette és a nővére, Lauren lezuhantak a Piper Saratogában, John-John apjának kedvenc háztartási alkalmazottja, a dominikai Providencia Paredes a Martha's Vineyardon éppen John-John kedvencét sütötte, a chicarrón de pollót, a dominikai sült csirkét. De mindig a fukú eszik elsőnek, és mindig egyedül eszik.

jesen jogtalanul lerohanta a Dominikai Köztársaságot (1965. április 28.). (Santo Domingo már azelőtt Irak volt, hogy Irak maga Irak volt.) Pompás katonai siker az USA-nak, aztán sok egységet és hírszerzőcsoportot, amelyek részt vettek Santo Domingo „demokratizálásában”, azonnal hajóra pakoltak Saigonba. Szerintetek ezek a katonák meg technikusok mit vittek magukkal a holmijuk között, a csomagjukban, az ingzsebükben, az orrszőrükön, a cipőjükre tapadva? Egy kis ajándékot a népemtől Amerikának, apró viszonzást egy igazságtalan háborúért. Bizony ám, srácok. Fukút.

Ezért fontos észben tartani, hogy a fukú nem mindig úgy csap le, mint a villám. Néha türelmesen munkálkodik, fokozatosan fojtja vízbe a niggert, mint az Admirálist, vagy mint az amcsikat a rizsföldeken Saigon mellett. Néha lassú, néha meg gyors. Olyankor végzetesebb, nehezebb észrevenni, felkészülni rá. De elhihetitek: akárcsak Darkseid ómega sugara vagy Morgoth átka,³ akárhány kanyart vagy kitérőt tesz is ez a szar, mindig, mondom, mindig elkapja az emberét.

Most nem az a lényeg, hogy én hiszek-e abban, amit sokan a Nagy Amerikai Végzetnek neveznek. Ha valaki annyi ideig él fukúország közepén, mint én, állandóan ilyen meséket hall. Santo Domingóban mindenkinek van egy története

3 „Én vagyok az Első Király: Melkor, a valák közül az első és a leg-hatalmasabb, aki már létezett a világ előtt, s én alkottam azt. Céлом árnyéka vetül Ardára, és mindaz, ami rajta él, lassan és biztosan az én akaratom felé hajlik. Mindazokra, akiket szeretsz, a Végzet felhőjeként fog ránehezedni gondolatom, és sötétségbe és csüggedésbe fogja őket taszítani. Bárhová menjenek is, baj támad. Bármikor szólalnak is, rossz tanácsot adnak. Bármit tesznek is, ellenük fordul. Remény nélkül pusztulnak el, átkozva életet, halált egyaránt.” (*Gálvölgyi Judit fordítása*)

a családjában koccoló fukúról. Van egy nagybátyám az északi részen, Cibaóban, aki hitte, hogy az egyik régi szeretője megátkozta, hogy sose lehessen fiúgyereke, és ezért lett tizenkét lánya. Fukú. Van egy nagynéném, aki szentül hitte, hogy azért tagadtatott meg tőle a boldogság, mert egy riválisa temetésén nevetett. Fukú. Az apai *abuelóm*, nagyapám hiszi, hogy Trujillo a diaszpórával fizette vissza a pueblónak, amiért az elárulta őt. Fukú.

Semmi gond, ha nem hisztek az ilyen „babonákban”. Nemcsak hogy nem gond, egyenesen tökéletes. Mert akármit hisztek, a fukú hisz bennetek.

Pár hete éppen az utolsó simításokat végeztem ezen a könyvön, és pusztán kíváncsiságból feltettem a *fukú* posztot a DR1 fórumra. Manapság ilyen kockatökű vagyok, na. Hát, a téma kicsapta a faszt. Látnotok kellett volna, hány válasz érkezett. Nem akart vége lenni. És nem csak Domóból. A puertói csákók a fufuról akarnak dumálni, és Haitin is valami van hasonló cucc. Kismillió fukúsztori van. Még anyám is nekiállt adomázni, aki pedig szinte soha nem beszél Santo Domingóról.

Mostanra már biztos kitaláltátok, hogy nekem is van egy fukútörténetem. Bárcsak azt mondhatnám, hogy ez a legjobb az összes közül, a number one fukú, de nem mondhatom. Nem az enyém a legijesztőbb, a legtisztább, a legfájdalmasabb vagy akár a legszebb.

Csak éppen ez markolta meg az én nyakamat.

Nem vagyok biztos benne, hogy Oscarnak tetszett volna ez a megnevezés, hogy fukútörténet. Ő nagyon benne volt a sci-fiben meg a fantasyban, hitte, hogy mind olyan tör-

ténetben élünk. Azt kérdezné: Van nagyobb sci-fi Santo Domingónál? Van nagyobb fantasy az Antilláknál?

Nekem pedig, mivel én tudom, hogy mi lett a vége, meg kell kérdezniem: Mi fukúbb a fukúnál?

Még egy utolsó gondolat, Toto kiskutyám, mielőtt Kansas pápát intene: a hagyomány szerint, amikor csak Santo Domingóban említetted vagy hallottad az Admirális nevét, vagy amikor csak a fukú felütötte számos fejét, egyetlen módon lehetett megelőzni, hogy a katasztrófa köréd tekeredjen, egyetlen tutibiztos védelmező varázsigé volt, ami megóvott téged és a családodat. Talán nem meglepő, hogy ez mindössze egy szó. Egyetlen szó (amit általában a mutatóujjak élénk keresztezése követ).

Zafa.

Régebben népszerűbb volt, inkább mágikus realizmus, mint realista mágia. Vannak emberek, mint az én Miguel nagybátyám Bronxban, akik még ma is mindent zafáznak. Ők már csak ilyen régimódiak. Ha a Yankies baseballcsapat hibázik az utolsó inningben, zafa; ha valaki kagylót hoz haza a tengerpartról, zafa; ha a golgotavirág gyümölcsét szolgálod fel valakinek, zafa. Napi huszonnégy óra zafázás abban a reményben, hogy a balszerencsének nem jut ideje összetömrölni. Ahogy ezeket a szavakat írom, magam is azon agyalok, vajon ez a könyv maga nem valamiféle zafa-e. Az én saját védelmező varázsigém.

Gettónörd
a világ végén
1974–1987

AZ ARANYKOR

Hősünk nem tartozott azok közé a dominikai kandürgők közé, akikről állandóan mindenki beszél – nem volt se felkapott baseballisten, se szívdöglesztő *bachatero*, se menő playboy, akiknek dögös bigék milliói csüngnek a farkán.

Sőt életének egy korai szakaszát kivéve a srácnak sose volt szerencséje a nőkkel (ami igencsak dominikátlan dolog volt tőle).

Hétéves volt akkor.

Ifjúsága ama áldott napjaiban Oscar amolyan pöttöm Casanova volt. Az a tipikus kisiskolás hősszerelmes, aki állandóan csókot próbál lopni a lányoktól, állandóan odamegy mögéjük a merengue alatt és hátulról medencemaszszázst végez rajtuk, az a nigger, aki elsőnek tanulja meg a *perritót*, és aki ropja is, amikor csak lehet. Merthogy abban az időben (még) „normális” dominikai fiúnak számított, aki „tipikus” dominikai családban nevelkedett, és bimbózó striciségét a rokonok és a barátok egyaránt bátorították. A partikon – és bizony sok-sok parti volt azokban a rég letűnt hetvenes években, amikor a Washington

Heights még Washington Heights volt, mielőtt a Bergenline Avenue-t kábé száz háztömb hosszan kisajátították a spanyolok – egy részeg rokon előbb-utóbb mindig ráuszította Oscart egy kislányra, aztán mindenki vonítva figyelte, ahogy a fiú és a lány a felnőttek csípőfogózását utánozzák.

Látnotok kellett volna, sóhajtozott az anyja utolsó napjaiban. Ő volt a mi kis Porfirio Rubirosánk.⁴

Az összes korabeli fiú kerülte a lányokat, akárha Gikszter Kapitány jele lenne rajtuk. Nem úgy Oscar. A kisrác imádtta a csajokat, dúskált „barátnőkben”. (Zömök kölyök volt, jó úton a dagiság felé, de az anyja gondoskodott a jó frizuráról és a jó ruháról, és mielőtt a kobakja arányai megváltoztak volna, bájos csillogó szeme meg aranyos pofikája volt,

⁴ A negyvenes-ötvenes években Porfirio Rubirosa – vagy ahogy az újságok nevezték, Rubi – volt a harmadik leghíresebb dominikai a világon (az első a Bukott Marhatolvaj volt, a második pedig maga a Kobranó, María Montez). A magas, jókedvű szépfú, kinek „hatalmas fallosza óriási pusztítást végzett Európában és Észak-Amerikában”, az üdülőlátogató, autóversenyző, pólómániás playboy megtestesítője volt, a Trujillo-rezsim „boldog énje” (és valójában is Trujillo egyik legismertebb talpnyalója). A korábban mellékesen modellkedő, fess világhi 1932-ben nagy csinnadrattával elvette Trujillo lányát, Flor de Orót, és noha öt évvel később, a haiti népirtás évében el is váltak, a srácnak sikerült El Jefe kegyeiben megmaradnia egészen a rezsim fennállásának a végéig. Volt sógorától, Ramfistól eltérően (akivel gyakran kapcsolatba hozták) Rubirosa képtelennek tűnt jobbra-balra gyilkolászni; például 1935-ben New Yorkba utazott, hogy végrehajtsa El Jefe halálos ítéletét a száműzött vezetőn, Angel Moralesen, de elmenekült, mielőtt az elfuserált orgyilkosságra sor kerülhetett volna. Rubi igazi dominikai nagyfasz volt, rengeteg nőt megdugott: Barbara Huttont, Doris Duke-ot (aki történetesen a világ leggazdagabb asszonya volt), Danielle Darrieux francia színésznőt és Gábor ZsaZsát, hogy csak néhányat említsünk. Ramfis haverjához hasonlóan Porfirio autóbalesetben halt meg 1965-ben, amikor a tizenkét hengeres Ferrarija lesodródott az útról a Bois de Boulogne parkban. (Nehéz eltulozni, hogy az autók mekkora szerepet játszanak történetünkben.)

amiről fényképek tanúskodnak.) A csajok – Lola nővére barátnői, anyja barátnői, még a szomszéd, Mari Colón is, ez a harminc-akárhány éves postai dolgozó, aki vörösre mázolta a száját és úgy rázta a seggét, mintha harang lenne –, a csajok állítólag mind belehabarodtak. *Ese muchacho está bueno!* (Vajon ártott, hogy komoly volt, és láthatóan vágyott a figyelemre? Cseppet sem!) Nyaranta, amikor hazalátogattak a családi házba Baníban, nem lehetett vele bírni, kiállt Nena Inca háza elé és leszólította az arra járó nőket – *Tú eres guapa!* Tú eres guapa! –, mígnem egy Hetednap-i adventista bepanaszolta a nagyanyjának, aki széleseben véget vetett a hacacárénak. *Muchacho del diablo!* Ez nem kabaré!

Kétségtelenül ez volt Oscar aranykora, amely hetedik évének őszen érte el apoteózisát, amikor egyszerre két kis barátnője is volt, életében az első és egyetlen „ménage à trois”. Maritza Chaconnal és Olga Polancoval.

Maritza a nővérének, Lolának a barátnője volt. Hosszú hajú, finomkodó és olyan csinos, eljátszhatta volna a fiatal Dejah Thorist. Olga viszont nem a család barátja volt. Annak a háztömbnek a végén lakott, amire Oscar anyja mindig panaszkodott, mert tele volt Puerto Ricó-iakkal, akik állandóan a tornácon lebzseltek és sört vedeltek. (Talán Coamóban nem csinálhatták?, zsembelt.) Olgának kábé kilencven unokatestvére volt, akik a jelek szerint mind Hector, Luis vagy Wanda névre hallgattak. És mivel az anyja (hogy Oscar anyját idézzük) *una maldita borracha* volt, Olgának némelynap piszszaga volt, úgyhogy a gyerekek hamar elnevezték Pisasszonynak.

Akár pisis volt, akár nem, Oscarnak tetszett, hogy olyan csendes, hogy birkózás közben engedi magát a földre teperni, hogy érdeklődik a *Star Trek*-figurák iránt. Maritza egyszerűen gyönyörű volt, oda nem kellett plusz-

motiváció, ráadásul folyton náluk lógott, és Oscart egy zseniális ötlet indította arra, hogy mindkettejüknek bedobja a tippet. Eleinte úgy tett, mintha Shazam, az első számú hőse akarna velük randevúzni. De miután megegyeztek, már nem is kellett színlelnie. Nem Shazam volt, hanem ő, Oscar.

Ah, akkor még ártatlan idők jártak, kapcsolatuk abban csúcsosodott ki, hogy szorosan egymás mellett álltak a buszmegállóban, néha lopva egymás kezét fogták, és nagyon komolyan megpuszilta őket a bokrok rejtekében, előbb Maritzát, majd Olgát. (Nézzétek a kis machót, mondták anyja barátnői, *que hombre*. Kész férfi.)

Az „édes hármás” azonban csupán egyetlen gyönyörű hétig tartott. Egy nap iskola után Maritza sarokba szorította Oscart a hinta mögött, és ellentmondást nem tűrően kijelentette, vagy ő, vagy én! Oscar megfogta Maritza kezét, komolyan és hosszasan beszélt neki az iránta érzett szerelméről, és emlékeztette, hogy megegyeztek az osztózásban. Maritza viszont nem kért belőle. Három nővére volt, tudott mindent az *osztozás* kilátásairól, amit csak tudnia kellett. Hozzám se szólj, amíg meg nem szabadultál tőle! A csokoládébarna bőrű, keskeny szemű Maritzából már ekkor áradt az az Ogún-energia, amivel egész életében mindenkit üt-ver majd. Oscar morózusan hazabandukolt a *Herkuloidokhoz* és az *Űrkísértet*hez, merthogy ilyen ártatlan rajzfilmeket adtak akkoriban. Neked meg mi bajod?, mordult rá az anyja. A második munkahelyére indult; az ekcéma a kezén úgy nézett ki, mint a rászáradt ételmaradék. Amikor Oscar azt vinnyogta, Lányok, de León mama kis híján felrobbant. *Tú ta llorando por una muchacha?*, rántotta talpra Oscart a fülénél fogva.

Mami, hagy abba, kiáltott Oscar nővére, hagy abba!

Az asszony a földre lökte a fiút. *Dale un galletazo*, lihegte, akkor tisztelni fog az a kis *puta*, majd meglátod.

Ha Oscar másfajta nigger lett volna, talán megfontolja a tanácsot. Nemcsak arról volt szó, hogy nem volt apja, akitől eltanulhatta volna a férfias viselkedést, hanem arról, hogy egyszerűen hiányzott belőle minden agresszivitás és harcias hajlam. (Nem úgy, mint a nővéreből, aki fiúkkal verkedett, de *morena* lányokkal is csapatostul, akik utálták a vékony orrát és egyenes haját.) Oscar harci kedve a zéróhoz konvergált, még Olga is hülyére tudta volna verni a fogpiszkáló karjaival. Az agresszió és megfélemlítés szóba sem jöhetett. Úgyhogy alaposan végiggondolta. Nem sok idő kellett a döntéshez. Végül is Maritza szép volt, Olga meg nem; Olgának néha pisiszaga volt, Maritzának meg nem. (Egy Puerto Ricó-i itt?, gúnyolódott az anyja. *Jamás!*) A logikája ennél közelebb már nem is lehetett volna a rovarok igen/nem matekjához. Másnap a játszótéren szakított Olgával, úgy, hogy közben Maritza mellette állt. Hogy Olga hogy bögött! Reszketett, akár a rongy, a másoktól örökölt ruháiban és négy számmal nagyobb cipőjében! Folyt a takony az orrából meg minden!

Évekkel később, amikor ő is és Olga is túlsúlyos kretének lettek, Oscarba bele-belesajdult a büntudat, amikor meglátta Olgát átdöcögni az utcán vagy maga elé meredni a New York-i busz megállójában, és önkéntelenül eltöprengett, mennyiben járulhatott hozzá az a rideg szakítás ahhoz, hogy Olga ennyire elbassza az életét. (Emlékezett rá, a szakítás neki semmilyen érzés nem volt; még az sem hatotta meg, amikor Olga elbögte magát. Annyit mondott neki, Ne légy már dedós.)

Az vizont fájt, amikor Maritza dobta őt. Az azutáni hétfőn, hogy Olgát a kutyák elé lökte, kedvenc *Majmok*

bolygója uzsonnásdobozával érkezett a buszmegállóhoz, és azt kellett látnia, hogy a gyönyörű Maritza a picsaronda Nelson Pardo kezét fogja. Nelso Pardóét, aki úgy nézett ki, mint Chaka *Az elveszettek földjében*. Nelson Pardóét, aki olyan hülye volt, azt hitte, a Hold egy folt, amit Isten elfelejtett letörölni. (Nemsokára letörli, nyugtatta meg az egész osztályt.) Nelson Pardóét, aki aztán a környék profi betörője lett, majd pedig beállt a haditengerészethez és nyolc lábujját otthagya az első öbölháborúban. Oscar először azt hitte, rosszul lát; a nap a szemébe tűzött, ráadásul éjjel rosszul aludt. Odaállt melljük és nézte az uzsonnásdobozát, csodálta, hogy mennyire élethű és gonosz rajta dr. Zaius. De Maritza még csak *rá sem mosolygott!* Mintha ott sem lett volna. Házasodjunk össze, mondta Maritza Nelsonnak, Nelson meg idiótán vigyorgott és elfordult, hogy megnézzze, jön-e már a busz. Oscar a fájdalomtól meg sem tudott mukkanni; lerogyott a járdaszélre, és érezte, hogy valami ellenállhatatlanul feltolul a mellkasából, majd' betojt az ijedségtől, és mire észbe kapott, már sírt; amikor a nővére, Lola odament és megkérdezte, mi a baj, csak a fejét rázta. Nézzétek a *mariconcítót*, vihogott valaki. Másvalaki bele-rúgott a drága uzsonnásdobozába, és végigkarcolta Urko tábornok arcát. Amikor felszállt a buszra, még mindig sírt, mire a buszos, egy köztudottan megtért drogos, rászólt, Az istenit, nem vagy már *dedós*, baszod.

Milyen hatással volt a szakítás Olgára? Ezzel valójában azt kérdezte: *Milyen hatással volt a szakítás Oscarra?*

Oscar úgy látta, hogy amint Maritza dobta őt – Shazamot! –, az élete elindult a lejtőn. A következő pár évben egyre jobban elhízott. A beköszöntő kamaszkor iszonyúan megviselte, az arcát úgy összekarmolta, hogy mindennek lehetett nevezni, csak aranyosnak nem, telefröcskölte pattanással;

félénk lett; és minden, ami érdekelte, hirtelen a Lúzerség szinonimája lett. Ha beledöglött, se tudott barátokat szerezni, túl kocka volt, túl pipogya és (ha hinni lehet a gyerekeknek a környékről) túl *fura* (állandóan nagy szavakat használt, amiket előző nap tanult). Már közelébe sem ment a lányoknak, mert a legjobb esetben ignorálták, a legrosszabban pedig sikoltoztak és *gordo asquerosónak* nevezték! Elfelejtette a perritót, elfelejtette, milyen büszkeséget érzett, amikor a család nőtagjai férfinak nevezték. Nagyon-nagyon *sokáig* nem csókolt meg lányt. Mintha mindent, ami csajvonatkozásban neki adatott, egyetlen kibaszott hét alatt felélt volna.

No nem mintha a „barátnői” sokkal jobban pengettek volna. Nagyon úgy festett, hogy az a nukuszerelem-karma, ami Oscarra zuhant, őket is telibe találta. Hetedikes korára Olga ijesztő debella lett, valahol tutira trollgént örökölt, már üvegből szlopálta a rumot, és végül kivették az iskolából is, mert rászokott, hogy azt üvöltözze az osztályterem közepén, *Didkók!* Amikor végre kibújtak a mellei, még azok is ijesztően leffegtek. Egyszer a buszon azt mondta Oscarnak, *tortazabáló*, aki majdnem visszaszólt, hogy Bagoly mondja, koca, de félt, hogy a lány felágaskodik és eltiporja; a menőségi indexe, amely már így sem volt egy jelentős érték, egy ilyen verést nem viselt volna el, egy szintre jutott volna a mozgássérült srácokkal meg Joe Locorotundóval, aki a nyilvános maszturbálásról híresült el.

És a szépséges Maritza Chacón? Háromszögünk átfogója hogyan szerepelt? Mielőtt azt mondhattuk volna, *Jaj, Hatalmas Ízisz*, Maritza a legdögösebb *guapa* lett Patersonban, Új-Peru egyik királynője. Mivel szomszédok maradtak, Oscar eleget látta ezt a gettó Mary Jane-t: dús fekete haja akár egy viharfelhő, talán az egyetlen perui lány, akinek a *pelója* göndörebb volt, mint Oscar nővéréé (ekkor

még nem hallott afroperuiakról vagy a Chinchá nevű városról), és olyan test, amitől az öregek elfelejtik a nyavalyáikat. Már hatodiktól olyan férfikkal randevúzott, akik háromszor idősebbek voltak nála. (Maritzának nem sok minden ment – se sport, se tanulás, se munka –, de a férfiak igen.) Vajon ez azt jelentette, hogy elkerülte az átok, hogy boldogabb volt, mint Oscar vagy Olga? Kétséges. Abból, amit Oscar látott, Maritza olyan lány volt, aki szerette, ha a fiúi verik. Merthogy *állandóan* megtörtént vele. Ha *engem* ütne meg egy fiú, mondta Lola gögösen, leharapnám a képét.

Íme Maritza: háza verandáján smárol, egy tahó verdájába száll be vagy abból repül ki, a járdára lökik. Oscar egész örömtelen, szextelen kamaszkorában figyelve a csókolózást, ki-be szállást, lökdösést. Mit tehetett volna? A szobája ablaka Maritzáék házára nézett, így aztán mindig őt kukkolta, miközben a szerepjáték-figurákat festette vagy a legújabb Stephen King-regényt bújta. Azokban az években nem változott más, mint az autók típusa, Maritza seggének mérete meg az autókból üvöltő zene. Előbb freestyle, aztán Ill Will-féle hiphop, és a legvégén egy kis ideig Héctor Lavoe meg a fiúk.

Oscar szinte mindennap köszönt neki, kínvidáman és kínboldogan, a lány meg közömbösen visszaköszönt, és ennyi. Oscar nem hitte, hogy emlékszik a kettejük csókjaira, de ő persze sohasem feledte el.

HÜLYÉK POKLA

Az iskola a Don Bosco Szakközépiskola volt, és mivel a Don Bosco szakközép egy katolikus fiúiskola volt, dugig pár száz bizonytalan, hiperaktív kamasszal, egy olyan kövér,

sci-fi olvasó nőrdnek, mint Oscar, örök aggodalom forrásául szolgált. Oscarnak a középiskola felért egy középkori megszégyenítéssel, mint ha kalodába zárva kellett volna elviselnie félnótás idioták bökdöséseit és dühöngéseit, amely tapasztalat arra szolgált volna, hogy jobb emberre tegye, de nem igazán így sült el – és ha volt is valami tanulság, amit azokból a gyötrelmes évekből le kellett volna vonnia, hát ő sosem jött rá, mi lehetett az. Minden áldott nap bebattyogott az iskolába kövér magányos nőrdként, merthogy az is volt, és csak a felszabadulásának napja járt az eszében, amikor elmenekülhet ettől a végeérhetetlen szörnyűségtől. Hé, Oscar, vannak köcsögök a Marson? – Hé, Gombóc, *ezt* kapd ki. Amikor először hallotta a *hülyék pokla* kifejezést, pontosan tudta, hol található és kik a lakói.

Másodévesen Oscar potom 123 kilót nyomott (130-at, ha depressziós volt, ami sűrűn megesett), és világos lett mindenkinek, főleg a családjának, hogy ő a környékbeli parigüayo.⁵ A tipikus dominikai férfi magasabb képessé-

5 A pejoratív 'parigüayo', és ebben a Szemlélok egyetértenek, az angol 'party watcher' eltorzításából keletkezett. A szó az első amerikai megszállás alatt jött divatba, ami 1916-tól 1924-ig tartott. (Nem is tudátok, hogy kétszer szálltak meg bennünket a huszadik században? Ne aggódjatok, a ti gyerekeitek sem fognak majd tudni Irak amerikai megszállásáról.) Az első megszállás alatt a jelentések szerint az amerikai megszálló erők gyakran vettek részt dominikai partikon, de ahelyett, hogy csatlakoztak volna a mókához, a Kívülállók csak szobroztak a táncparkett szélén és szemlélődtek. Aminél eszelősebb dolgot el sem lehetett képzelni. Ki megy el egy partira csak szemlélődni? Ezután lettek a tengerészgyalogosok a parigüayók, amely szó a mai használatban olyan embert jelent, aki csak áll és nézi, ahogy mások lányokat szednek fel. Az a srác, aki nem táncol, akinek nem jut manna, aki engedi, hogy hülyét csináljanak belőle – ő a parigüayo.

Ha megnéznénk a Dominikai Micsodák Szótárában, a *parigüayo* szó-

geiből semmi nem jutott neki, akkor sem tudott volna csajt fogni, ha az élete múlik rajta. Szarul ment neki minden sport, még a dominó is, a koordinációja nem fért be semmilyen koordináta-rendszerbe, a baseballban úgy dobott, mint egy lány. Nem ment neki a zene, az üzlet vagy a tánc: se rap, se kokó, se dörzsi. És az átok csúcsa volt: a kinézete. Boglyas haját Puerto Ricó-i afróban hordta, hatalmas műanyag keretes szemüvegben nyomult – a „puncitaszító”, fogalmazták meg tömören Al és Miggs, egyetlen barátai –, a felső ajkán taszító bajuszka pelyhedzett, közel ülő szeme pedig azt az érzést keltette, hogy kissé retardált. Igazi Mingus-szem. (Ezt a hasonlatot saját maga tette egy nap, amikor az anyja lemezgyűjteményét böngészte; ő volt az egyetlen régi vágású dominikai nő, aki randevúzott egy morenóval, már amíg Oscar apja véget nem vetett az Afrikaiak Világpártja eme helyi szervezetének.) Az abuelód szemét örökölted, mondta neki Nena Inca, amikor egyszer a DK-ba látogatott, ami vigasztalhatta volna – ki nem örül, ha hasonlít az egyik felmenőjére? –, azt leszámítva, hogy ez a bizonyos felmenő csak azzal öregbítette a család hírnevét, hogy a börtönben öregedett meg.

Oscar mindig is nörd volt – az a gyerek, aki Tom Swif tet olvas, aki imádja a képregényeket és nézi a japán rajzfilmeket –, de a középiskolára a Műfaj iránti elkötelezettsége kizárólagos lett. Amikor mi nagyban fallabdáztunk, baseballtoztunk, a tesónk kocsján tanultunk vezetni, vagy éppen üres üvegeket csempésztünk ki a szüleink szeme előtt, ő zabálta Lovecraftot, Wellst, Burroughs-t, Howardot, Alexandert, Herbertet, Asimovot, Bovát és Heinleint,

cikk alatt lenne egy fafaragás Oscarról. Ez a név egész életében kísérteni fogja, és egy másik Szemlélőhöz vezet, aki a Hold kék területén sasol.

de még a Nagy Öregeket is, akik már kezdtek megkopni – E. E. „Doc” Smith, Stapledont és azt, aki az összes Doc Savage-könyvet írta –, éhesen vetette magát könyvről könyvre, szerzőről szerzőre, korról korra. (Szerencséjére Paterson könyvtárait annyira nem finanszírozták, hogy az előző kockanemzedék olvasmányából jó sokat állományban tartottak.) Lovakkal se lehetett volna elvontatni olyan filmtől vagy tévéműsortól, amiben szörnyek, űrhajók, mutánsok, kataklizmagépezetek, végzetek, varázslatok vagy gonosz csirkefogók vannak. Oscar csak e téren tette tanúbizonyságát annak a zsenialitásnak, amiről nagyanyja állította, hogy a családi örökség része. Írt tündenyelven, beszélt a csakobszát, jobban ismerte a Marvel-univerzumot, mint Stan Lee, és fanatikus szerepjátékos volt. (Ha a videojáték is ment volna neki, akkor király lehetett volna, de hiába volt neki egy Atarija és egy Intellivision játékkonzolja, hiányzott hozzá a reflexe.) Talán ha hozzám hasonlóan titkolni tudja a megszállottságát, könnyebb lett volna neki a sok szar, de nem tudta. Úgy viselte a nördségét, akár egy Jedi a fénykardját. Akkor se tudta volna elhíttetni magáról, hogy Normális, ha akarja.⁶

⁶ Hogy ez a túlbujánzott műfajimádat miből fogant, senki nem tudja. Lehetett annak a következménye, hogy az Antillákról való (ki az, aki nálunk sci-fibb?), vagy hogy élete első éveiben a DK-ban élt, majd hirtelen és sajnálatosan New Jersey-ben találta magát – egyetlen zöldkártya révén nem csupán világokat ugrott (a harmadikból az elsőbe), de évszázadokat is (a majdnem tévétlenségből-áramtalanságból a bőségbe). Egy ilyen váltás után, gondolom én, csak a legszélsőségesebb helyzetek elégíthetik ki az embert. Talán az volt az oka, hogy a DK-ban túl sok *Pókembert* nézett, túl sok Run Run Shaw-féle kungfufilmet látott, túl sokat hallgatta abuelája kísértettörténeteit el Cucóról és la Ciguapáról? Talán az első amerikai könyvtáros szoktatta rá az olvasásra, arra a bizsergésre, amit az első Danny Dunn-könyv érintésekor érzett? Talán csak a korszellem tette

Oscar társasági sün volt, aki tornaórán reszketett a félelemtől, és olyan angol nőrdmúsorokat nézett, mint a *Ki vagy, doki?*, és sok fajsúlyos nőrdszót használt, például *kimeríthetetlen meg jelenvalóság*, amikor olyan tesókkal beszélt, akik épp csak végigbukdácsoltak a középiskolán. Olyan nőrd volt, aki mindig a könyvtárban bujkált, aki imádta Tolkien és később Margaret Weis és Tracy Hickman regényeit (a kedvenc karaktere természetesen Raistlin volt),

(vagy nem a hetvenes évek elején köszöntött be a Nördkorszak?), vagy az, hogy gyermekora nagy részében egyetlen barátja sem volt? Vagy valami mélyebb, valami ősi?

Ki tudná megmondani?

Annyi világos, hogy (jobb szó híján) olvasói/rajongói lényé segítette át ifjúsága kemény napjain, de közben még inkább céltáblává is tette Paterson aljas utcáin. A többi fiú állandó áldozata volt: ütötték, lökdözték, összetörték a szemüvegét, a vadiúj Scholastic könyveit (ötven cent per darab) kettétépték a szeme előtt. Szereted a könyveket? Akkor már kettő is van! Bruhaha! Sajnos az elnyomottaknál nincs erőszakosabb elnyomó. Még a saját anyja is dilinósnak találta a hobbiját. Nyomás ki játszani!, parancsolt rá naponta legalább egyszer. *Pórtate como un muchacho normal.*

(Csak a nővére állt mellé, aki szintén szeretett olvasni. A saját iskolájából hordta neki a könyveket, ahol jobb volt a könyvtár.)

Tényleg tudni akarjátok, milyen érzés X-Mannek lenni? Legyél egy okos, színes bőrű könyvmoly egy mai amcsi gettóban. Mamma mia! Mintha denevérszárnyaid lennének, vagy csápok nőnének ki a mellkasodból.

Pa' 'fuera!, harsogta az anyja. És az elítélt fiú kibaktatott, hogy pár óráig más fiúk gyötörhessék – Hadd maradjak, kérlelte az anyját, de az kilökte, Nem nő vagy, hogy a házban légy – egy órát, kettőt, amíg végül észrevétlenül visszalopózott, elbújt az emeleti gardróbban, és a résnyire nyitva hagyott ajtón besliszoló fénycsíknál olvasott. Aztán az anyja megint kirángatta: Mi a *carajo* van veled?

(És már ekkoriban firkálgatott papírfecnikre, a házi feladatos füzetekbe, a keze fejére, egyelőre semmi komolyat, csak kedvenc történetei hevenyészett koppintását, még nem volt jele, hogy ezek a béna lenyúlások valójában a Végzet útjának kövei.)

és aki a nyolcvanas évek menetelése közepette egyre inkább megszállottja lett a világvégének. (Nem létezett olyan apokaliptikus film, könyv vagy játék, amit ne látott, olvasott vagy játszott volna – Wyndham, Christopher és Gamma Világ voltak az abszolút kedvencei.) Értitek. Kamasz nőrdége még az esély esélyét is megsemmisítette egy fiatal szerelemre. Mindenki más az első szerelem, az első randi, az első csók rémületét-örömét élte meg, amíg Oscar a terem végében gubbasztott a szerepjátéka mögött, és csak nézte, ahogy elcsorog a kamaszkora. Szívás kimaradni a kamaszkorból, kicsit olyan, mint szekrénybe zárva lenni a Vénuszon, amikor száz év óta először feljön a nap. Az más lett volna, ha nem is érdeklik a lányok, mint néhány nőrdöt, akivel felnőttem, de sajnos ő még mindig szenvedélyes *enamora* volt, akinél a szerelem könnyen jön, és életre szól. Az egész városban voltak titkos szerelmei, göndör hajú, nagy testű lányok, akik egy ilyen lúzerhez hozzá se szóltak, de akikről ő nem tudott nem álmodozni. Az érzésbe – a szerelem, félelem, sóvárgás, vágy és epekedés tömegvonzással bíró masszájába, amelyet minden lányra ráirányított a közelében, tekintet nélkül kinézetre, korra vagy elérhetőségre – minden egyes nap beleszakadt a szíve. Annak ellenére, hogy ő hatalmas, sistersgő erőnek tartotta ezt az érzést, valójában inkább egy szellemhez hasonlított, mert valahogy soha egyik lány sem vette észre. Hébe-korba megborzongtak vagy keresztbe fonták a karjukat, amikor elment mellettük, de ennyi. Gyakran sírt valamelyik lány iránti szerelmében. A fürdőszobában sírt, ahol senki nem hallhatta.

Bárhol máshol ez a hölgyeknél elért nullás pontszám szót sem érdemelt volna, de mi egy dominikai srácról beszélünk egy dominikai családban: a tádénak atomszinten

kellett volna zúzni, tökig gázolni a puncikban. Mindenki kiszúrta, hogy aszályos időket él, és dominikai lévén mindenki beszélt róla. Rudolfo nagybátyja (nemrég engedték ki az igazságszolgáltatás jóvoltából letöltött utolsó hűsölésből, és most a házukban lakott a főutcán) különösen nagy-lelkű gyámnak bizonyult. Ide hallgass, galambom: kapj el egy muchachát, *y metéselo*. Az majd *mindent* megold. Kezdd egy *feával*. Ragadd meg azt a feát, *y metéselo*! *Tío* Rudolfónak három nőtől négy gyereke volt, kétségtelenül a család rezidens metéselo szakértőjének számított.

Az anyja egyetlen megjegyzése? Inkább a jegyeiddel törődj. És a befelé fordulóbb pillanatokban: Annak örülj, hogy nem örökölted az én szerencsém, *hijo*.

Milyen szerencsét?, horkantott tío.

Hát ez az.

A barátai, Al és Miggs véleménye? Öreg, túl kövér vagy, haver.

Abuela La Inca? Hijo, te vagy a legcsinosabb férfi, akit csak ismerek!

Oscar nővére, Lola sokkal gyakorlatiasabban állt hozzá. Most, hogy az örült időszak véget ért – és melyik dominikai lánynak nincsen? –, tipikus kemény jersey-i–dominikai csaj lett belőle, hosszútávfutó bige, akinek volt autója, volt csekk-könyve, a férfiakat lekurvázta, és a szemed előtt megevett volna egy kövér kandúrt minden *vergüenza* nélkül. Negyedikes korában rátamadott egy idősebb ismerősük, ami köztudott volt a családban (és így Paterson, Union City és Teaneck jókora részén úgyszintén), és az, hogy túlélte a fájdalom, megvetés és pletyka hurrikánját, keményebbé tette, mint a gyémánt. Ekkoriban rövidre vágta a haját – megint kiborítva az anyját –, szerintem részben azért is, mert kiskorában a család hagyta, hogy lelógjon a fenekéig,

hogy büszke legyen rá, amit szerintem a támadója észrevett és csodált.

Oscar, figyelmeztette Lola újra meg újra, szűzen halsz meg, ha nem kezdesz el *megváltozni*.

Szerinted én nem tudom? Még öt ilyen év, és valaki tutira elnevez rólam egy templomot.

Vágd le a hajad, hanyagold a szemüveget, eddz. És dobd ki azt a sok pornómagazint. Undorító, zavarja Mamit, és randit úgyse szerezhatsz neked.

Értelmes tanács, amit végül nem fogadott meg. Párszor megpróbálkozott az edzéssel, lábemelés, felülés, kora reggeli séta a háztömb körül, ilyesmik, de aztán látta, hogy rajta kívül mindenkinek van csaja, amitől elkeseredett és visszazuhant a zabálásba, *Penthouse*-nyálazásba, szerepjátékozásba és önsajnálatba.

Azt hiszem, allergiás vagyok a szorgalomra, mondta, mire Lola, hogy Haha. Te a *próbálkozásra* vagy allergiás.

Kapóra jött volna, ha Paterson és a környező kerületek olyanok lettek volna, mint a Don Bosco vagy azok a hetvenes évekbeli feminista sci-fi regények, amiket néha olvasott: nőmentes övezet. Csakhogy Paterson úgy tele volt csajokkal, ahogy NYC tele volt csajokkal, Paterson úgy tele volt csajokkal, ahogy Santo Domingo tele volt csajokkal. Patersonban vészett csajok voltak, és ha ez neked nem elég, akkor, bakker, gurulj délebbre, és ott lesz Newark, Elizabeth, Jersey City, a négy Orange, Union City, West New York, Weehawken, Perth Amboy – egy odarittyentett városgubanc, amit a tesók mindenhol úgy ismernek, Negropolisz Egy. Lényeg a lényeg a lényeg, Oscar mindenhol csajokat látott, még hozzá spanyolul beszélő karibi csajokat.

A saját házában sem volt biztonságban, a nővére barátnői folyton ott lógtak, állandó vendégeknél számí-

tottak. Amikor pedig ott voltak, hát akkor nem kellett a *Penthouse*. Túl okosnak nem lehetett őket mondani, viszont jó bőr volt mind: tipikus bombázó latinák, akik súlyemelő morenókkal randiztak, vagy olyan latino macsókkal, akik fegyvert tartottak a kérésükben. Együtt játszottak a röplabdacsapatban, mind magasak és sportosak, és amikor futóedzést tartottak, az ember gyereke arra gondolt, ilyen lehet a terroristamennyország atlétikacsapata. Bergen megye saját *cigüapái*: la primera Gladys, aki állandóan arra panaszkodott, hogy túl nagy a melle – hogyha kisebb lenne, akkor talán találna egy normális pasit; Marisol, aki aztán az MIT-ra került és *rühellte* Oscart, de akire Oscarnak a leginkább felállt; Leticia, aki alig szállt le a hajóról, az a különleges haiti–dominikai keverék, amire a dominikai kormány esküszik, hogy *no existe*, aki a legerősebb akcentussal beszélt, aki olyan jó lány volt, hogy *egymás után három fiújával* sem feküdt le! Nem lett volna olyan tré a helyzet, ha ezek a csajkák nem kezelik úgy Oscart, mint egy süketnéma háremőrt – parancsolgattak neki, elszalajtották ide-oda, kinevették a játékait meg a kinézetét; és hogy a szart szar tetézzé, vidáman kitárgyalták előtte a szexuális életük részleteit, rá se hederítve, hogy ő a konyhában ülve a *Dragon* legfrissebb számát szorongatta. Hé, kiáltott fel, ha nem vennétek észre, itt van egy hímtag.

Hol?, kérdezte Marisol nyájasan. Én nem látom.

És amikor arról beszélgettek, hogy minden latin pasi csak fehér csajjal akar randizni, Oscar jelentkezett, *Én szeretem a spanyol csajokat*, amire Marisol mélységes megvetéssel, *Az klassz, Oscar. Csak az a bibi, hogy egy spanyol csaj se akar veled randizni.*

Hagyjátok békén, mondta Leticia. Szerintem ari vagy, Oscar.

Ja, persze, nevetett Marisol a szemét forgatva. Most majd könyvet fog írni rólad.

Ezek voltak Oscar fúriái, a privát panteonja, a lányok, akikről a legtöbbet álmodott, akikre a legtöbbször kiver-
te, és akik végül megjelentek a semmi kis történeteiben. Álmaiban vagy megmentette őket az idegenektől, vagy gazdagon és híresen visszatért a környékre – Ő az! A dominikai Stephen King! –, és akkor megjelent Marisol, az ő összes könyvét hozta dedikálni. Kérlek, Oscar, vegyél feleségül! Oscar, tréfásan: Sajnálom, Marisol, nem veszek el tudatlan picsákat. (De aztán persze elvette.) Maritzát még mindig figyelte távolról, meg volt győződve róla, hogy egy nap, amikor az atombombák lehullnak (vagy járvány tör ki, vagy a tripodok támadnak) és a civilizáció megsemmisül, megmenti majd a lányt egy csapat sugárzó vámpírtól, és együtt vágnak neki a lepusztult Amerikának egy jobb holnap reményében. Ezekben az apokaliptikus álmokban ő mindig valami banánföldi Doc Savage volt, egy szupergénius, aki egyesíti a világklasszis harcművészetet és a halálos-tűzfegyver-szakértelmet. Nem rossz egy olyan tesótól, aki soha nem lőtt még csak légpuskával sem, nem ütött meg senkit, és nem szerzett többet ezer pontnál a SAT-vizsgán.

OSCAR, A BÁTOR

A negyedik osztályt püffedten, emésztési zavarosan, és ami a legkegyetlenebb volt, barátnő nélkül kezdte. A sors örült szeszélye folytán mindkét nőrd barátja, Al és Miggs is lőtt magának csajt abban az évben. Egyik se nagy szám, na jó, bányarédek, de akkor is csajok. Al a Menlo Parkban ismerkedett meg az övével. A csaj kezdett ki *övele*, dicsekedett

Al, és amikor a csaj közölte, persze csak miután leszopta a farkát, hogy van egy barátnője, aki *iszonyúan* szeretne megismerkedni valakivel, Al elrángatta Miggst az Atari mellől egy filmre, a többi meg, ahogy mondani szokás, történelem. A hét végére Miggs is megjárta a málnást, és Oscar csak ekkor szerzett tudomást a dologról: amikor a szobájában egy újabb „vérfagyasztó” kalandot készítettek elő a Halálosztó Rombolók ellen. (Oscar kénytelen volt pihentetni a híres Másnap! kampányát, mert rajta kívül senkinek nem volt ingerenciája a vírus pusztította Amerika posztapokaliptikus romjai között játszani.) Miután halott a duplapuncis puccsról, Oscar eleinte nem sokat szólt. Csak forgatta a kockát. Ti aztán mázlisták vagytok, mondta. Övön aluli volt, hogy nem vették be a csajcsaklizásba; utálta Alt, amiért inkább Miggst hívta, és utálta Miggst, amiért csaja lett. Azt még lenyelte, hogy Al beszerzett egy csajt; Al (igazi nevén Alok) magas indián szépfíú volt, akire soha senki rá nem fogta volna, hogy szerepjátékos nőrd. Nem, Oscar inkább Miggs becsajozását nem tudta felfogni, az döbbsentette meg, attól betegedett bele az irigységbe. Miggst ugyanis még magánál is nagyobb kreténnek tartotta. Pattanáshegyek, retardált röhögés, kibaszott szürke fogak a gyerekkorában beletukmált sok gyógyszerzertől. És klassz a csaj?, kérdezte Miggst. Az meg, Látnod kéne, öreg, tök baró. Kurva nagy csöcsei vannak, csatlakozott Al. Ami kis reményt Oscar addig még dédelgetett, aznap azt is teliibe találta egy SS-N-17 ballisztikus rakéta. Amikor már nem bírta tovább, szánalmasan rákérdezett, És nincs nekik még egy barátnőjük?

Al és Miggs összenéztek a karakterlapok fölött. Nem hinném, haver.

Akkor és ott Oscar megtanult valamit a barátairól,

amit nem tudott (vagy legalábbis nem ismert be magának). Akkor és ott egy olyan epifániája támadt, ami végigzengett egész elhízott lényén. Megértette, hogy a kibebaszott, képregényolvasó, szerepjáték-imádó, zéró sportoló barátai *szégyellik* őt.

Ettől a felismeréstől összeomlott lábának ingatag állványzata. Gyorsan lezárta a játékot, a Kipusztítók azonban megtalálták a Rombolók búvóhelyét... Ez baromság!, hóbörgött Al. Oscar kikísérte őket, aztán bezárkózott a szobájába, pár órán keresztül kábán hevert az ágyán, majd feltápászkodott, levetkőzött a fürdőszobában, amin már nem kellett osztoznia, mert a nővére a Rutgers Egyetemen tanult, és megvizsgálta magát a tükörben. A hájtömeg! A mérföldes hízási csíkok! Az iszonytató arányai! Mintha egy Daniel Clowes-képregényből lépett volna ki. Vagy mint az a kövér, feketés srác Beto Hernandez sztorijaiban.

Jézus Krisztus!, rebegte. Morlock lettem.

Másnap a reggelinél megkérdezte az anyját: Ronda vagyok?

Az asszony felsóhajtott. Hát, hijo, az biztos, hogy nem rám ütöttél.

Az imádnivaló dominikai szülők!

Egy héten keresztül nézegette magát a tükörben, erre-arra forgott, rezzenetlen arccal leltározott, és végül úgy döntött, átveszi Roberto Duran jelszavát: *No más*. Azon a vasárnapon elment a Chucho'sba, és a borbéllal lenyírat-ta a Puerto Ricó-i afróját. (Várjunk csak, mondta Chucho borbélytársa, te *dominikai* vagy?) Aztán ment a bajusz, utána meg a szemüveg, a fatelepen keresett pénzből kontaktlencsét vett, és próbálta kisuvickolni azt, ami még megmaradt a dominikaiságából, próbált a káromkodó-hetvenkedő unokatestvéreire hasonlítani, már csak azért is, mert

kezdte gyanítani, hogy az ő latin hiperférfiasságukban lehet a válasz. Csakhogy őt már nem lehetett ilyen könnyen helyrefofogni. Amikor Al és Miggs legközelebb látták, már három napja koplalt. Miggs megkérdezte, Haver, veled meg mi van?

Változok, felelte Oscar kamu-titokzatosan.

Lemezborító lettél, vagy mi?

Ünnepélyesen rázta a fejét. Életem új ciklusába lépek.

Hallod ezt a fickót? Már most úgy beszél, mintha főiskolára járna.

Azon a nyáron anyja a nővérével együtt Santo Domingóba küldte, és ezúttal nem hadakozott ellene annyira, mint a múltban. Nem sok minden volt az Államokban, ami marasztalja. Egy rakás notesszel érkezett Baníba, és egy tervvel, hogyan töltsen meg őket. Ha már nem lehetett mesterjátékos, úgy döntött, kipróbálja, milyen igazi írónak lenni. Az utazás amolyan fordulópont lett a számára. Abuela Nena Inca ahelyett, hogy elvette volna a kedvét az írástól, kikergette volna a házból, mint az anyja, békén hagyta. Engedte gubbasztani a ház hátuljában, ameddig csak akart, nem hajtogatta, hogy menjen „ki a világba”. (Mindig is túlságosan óvta őt meg a nővérét. Túl sok a balszerencse ebben a családban, fintorgott.) Halkan hallgatta a zenét, és mindennap ugyanakkor vitt Oscarnak enni. Oscar nővére a dögös barátnőivel rohangált, bikiniben ugrott ki a házból és a Sziget különböző részein éjszakázott, de Oscar maradt a méretes fenekén. Ha valamelyik családtag kereste, abuelája egyetlen fejedelmi legyintéssel elhessegette. Nem látod, hogy a muchacho dolgozik? Mit csinál?, kérdezték értetlenül a kuzinok. Zseniskedik, azt csinálja, felelte dölly-

fösen La Inca. És most *váyanse*. (Később, amikor belegondolt, Oscar megértette, hogy ezek a kuzinok valószínűleg segítettek volna neki nőt szerezni, ha veszi a fáradságot és velük lóg. De hát azt az életet nem sajnálhatjuk, amit nem élünk.) Délutánonként, amikor már nem bírt egy szót sem írni, kiült a ház elé az abuelájával, és figyelték az utca életét, hallgatták a szomszédok lármás beszélgetéseit. Abuelája a nyaralás vége felé egy este bevallotta: Anyádból is lehetett volna orvos, mint ami nagyapád volt.

Mi történt?

La Inca a fejét ingatta. Oscar anyjáról készült kedvenc képét nézte, első napján a magániskolában, tipikus komoly DK-fotó. Ami mindig történik. *Un maldito hombre*.

Azon a nyáron Oscar két regényt is írt egy fiatalember-ről, aki zombikkal harcol a világ végén (egyik sem maradt fenn). Elképesztő mennyiséget jegyzetelt is, dolgok nevét, amiket később tudományos-fantasztikus célra szándékozott adaptálni. (Ezredszer hallott a családi átokról, de furcsamód eszébe sem jutott ezt beleszólni a történeteibe – ja, baszki, hát melyik latin család nem hiszi, hogy megátkozták?) Amikor a nővérével vissza kellett tértüük Patersonba, szinte szomorú volt. Szinte. Abuelája kezét fejére téve megáldotta. *Cuídate mucho, mi hijo*. Tudnod kell, hogy ebben a világban van valaki, aki mindig szeretni fog.

A JFK reptéren a nagybátyja szinte fel sem ismerte. Remek, mondta a tío, görbe szemmel nézve az arcát, most már haitinek látszol.

Visszatérte után Miggszel és Allel lógott, moziba ment velük, a Hernandez testvéerekről, Frank Millerről és Alan Moore-ról beszélt velük, de egészében véve az a barátság már sosem állt köztük helyre, ami Santo Domingo előtt volt. Oscar meghallgatta üzeneteiket a rögzítőn, és legyűrte

a késztetést, hogy átrohanjon hozzájuk. Hetente szigorúan csak egyszer-kétszer találkozott velük. Az írásra összpontosított. Kibaszott magányos hetek voltak, nem maradt neki más, csak játékok, könyvek és szavak. Most meg remete fiam van, panaszkodott az anyja keserűen. Éjjelente nem tudott aludni, sok pocsék tévéműsort nézett, kettőnek szinte a megszállottja lett: a *Zardoz* (amit a nagybátyjával látott, mielőtt másodszor is lecsukták) és a *Vírus* (a japán katasztrófafilm, amiben az a dögös csaj szerepelt a *Rómeó és Júliából*). A *Virust* nem tudta végignézni sírás nélkül: ahogy a japán hős megérkezik a déli-sarki bázisra, miután Washington D.C.-ből gyalog végigment az Andok egész gerincén álmai asszonyáért. Az ötödik regényemen dolgozom, felelte, amikor a srácok a távollétéről kérdezték. *Elképesztő.*

Na? Mit mondtam? Tiszta főiskolás.

A régi időkben, amikor az úgynevezett barátai megbántották vagy a bizalmát sárba taposták, Oscar önként visszamászott a megaláztatásba, mert űzte a félelem és a magány, és mindannyiszor gyűlölte magát érte. Ezúttal nem mászott vissza. Ha a középiskolás évek alatt volt olyan pillanat, amire büszke volt, akkor ez egyértelműen az volt. A nővérének is elmesélte, amikor legközelebb hazalátogatott. Ő meg hogy Ez az, Oscar! Végre megmutatta, hogy van gerince, ennél fogva büszkesége, és bár fáj, kibebaszott jó érzés is volt.

OSCAR KOCCOL

Októberben, miután az összes főiskolai jelentkezését leadta (Fairleigh, Dickinson, Montclair, Rutgers, Drew, Glassboro State, William Paterson; még az NYU-ra is jelentkezett, egy

a millióhoz, és olyan gyorsan elutasították, csodálkozott, hogy nem a Póni Expresszsel jött a válasz), és a tél már elkezdte lerakni sápadt nyomorult seggét New Jersey északi felére, Oscar beleszeretett egy lányba a SAT-vizsga előkészítő osztályában. Az órákat az egyik „Oktatási Központban” tartották, nem messze a házuktól, alig egy mérföldre, úgyhogy gyalog járt, egészséges módja a fogyásnak, gondolta. Nem számított rá, hogy találkozik bárkivel is, de akkor meglátta ezt a szépséget a hátsó sorban, és szabályosan érezte, ahogy menekül a józan esze a süllyedő hajóról. Ana Obregónnak hívták, csinos, nagyhangú *gordita* volt, aki Henry Millert olvasott ahelyett, hogy logikai problémákkal birkózott volna. Oscar az ötödik óra körül vette észre, hogy a *Szexust* olvassa, a lány meg észrevette, hogy ő észrevette, odahajolt, és megmutatott neki egy bekezdést, Oscarnak meg úgy felállt a farka, mint a víztorony.

Biztos furának tartasz, mi?, kérdezte a lány a szünetben.

Te nem vagy fura, felelte. Nekem elhíheted, ebben én vagyok a szakértő az államban.

Ana imádott beszélni, gyönyörű karibi szeme volt, szintizta antracit, és úgy volt súlyos, ahogy azt szinte minden szigeti nigger csípi, olyan test, amiről egyszerűen tudod, hogy ruhában és ruhátlanul is jól néz ki; nem is szégyellte a súlyát; fekete cicanadrágot viselt, mint minden lány a környéken, és a legszexisebb fehéreneműt, amit csak megengedhetett magának, a smink felaplikálásában pedig nem ismert tréfát, márpedig ez utóbbi olyan sokrétű feladat volt, amit Oscar nem győzött csodálni. A csibész és a kislány érdekes keresztezése volt – még mielőtt járt volna nála, Oscar tudta, hogy az ágyát plüssállatok lavinája borítja majd –, és ahogy döccenés nélkül váltogatott ezek között az aspektusok között, az Oscart arra a meggyőződésre vezette, hogy

mindkettő csak maszk, hogy létezik egy harmadik Ana, egy titkos Ana, aki eldönti, milyen maszkot kapjon fel az adott alkalomra, de aki amúgy ismeretlen és megismerhetetlen. A volt fiúja, Manny szoktatta rá Millerre, azelőtt adta neki, mielőtt beállt a seregbe. Állandóan felolvasott belőle a lánynak: *Totál* begerjedtem tőle. Tizenhárom volt, amikor járni kezdtek, Manny meg huszonnégy, lábadozó kokainfüggő – Ana úgy beszélt ezekről a dolgokról, mintha mind semmiség lenne.

Tizenhárom voltál, és anyukád *megengedte*, hogy egy élemedett korú nyugdíjossal járj?

A szüleim *imádták* Mannyt, felelte Ana. Anyám állandóan vacsorát főzött neki.

Ez igencsak szokatlan, vélte Oscar, és később otthon megkérdezte a nővérét, aki hazajött a téli szünetre, Te megengednéd a serdülő lányodnak, hogy viszonya legyen egy huszonnégy éves férfival?

Megölném a tagot.

Ő maga is megdöbbsent, mennyire megkönnyebbült ennek hallatán.

Ismersz valakit, aki ezt csinálja. Eltaláltam?

Bólintott. Mellettem ül a vizsga-előkészítőn. Egy igazi orchidea.

Lola tigrisszínű íriszével méregette öccsét. Egy hete jött haza, világos volt, hogy a főiskolás szintű atlétika rohadatul nem megy neki, általában mangatág szeme fehérje tele volt vérerekkel.

Tudod, szólalt meg végül, mi színes népek összevissza kamuzunk róla, hogy mennyire szeretjük a gyerekeinket, pedig igazából nem. Nagyot fújt. Nem bizony.

Oscar meg akarta veregetni a vállát, de Lola lerázta a kezét. Menj inkább hasazni, miszter.

Így nevezte az öccsét, amikor úgy érezte, hogy gyenge, vagy hogy igazságtalanul bántak vele. Mистер. Később ezt akarta felírni Oscar sírkövére, de senki nem engedte neki, még én sem.

Hülye.

AMOR DE PENDEJO

Ő meg Ana az osztályban, ő meg Ana utána a parkolóban, ő meg Ana a McDonald'sben, ő meg Ana barátok. Oscar mindennap adiósra számított, de a lány mindennap ott volt. Rászoktak, hogy hetente párszor telefonon beszéljenek, semmi különösről, a mindennapjaikat beszélték ki; először a lány hívta *őt*, felajánlotta, hogy elviszi órára; a következő héten Oscar hívta, csak úgy próbaképpen. A szíve úgy vert, azt hitte, beledöglök, de Ana felvette és egyből azzal nyitott, Oscar, képzeld, a nővérem olyan *barom* volt, és egyik szavukat a másikba öltve meg is kezdték a szó-szegést. Mire ötödször hívta, Oscar már nem félt a Nagy Lekoptatástól. A családján kívül Ana volt az egyetlen lány, aki bevallotta, hogy menzese van, aki azt mondta neki, Vérzek, mint a megbökött *disznó*, és Oscar újra meg újra megforgatta a fejében ezt a döbbenetes vallomást, tutira jelent valamit, és amikor arra gondolt, ahogyan Ana nevetett, mintha övé lenne a levegő maga körül, a szíve úgy lüktetett a mellkasában, akár egy magányos radar. A titkos kozmológiájában szereplő összes lánytól eltérően Ana Obregónba beleszeretett, *miközben* mind jobban megismerték egymást. Mivel a lány váratlanul bukkant fel az életében, mivel suttyomban lopózott be, Oscarnak nem jutott ideje felvonni a szokásos hadovafalat vagy durva elvárásokat támasztani. Talán csak

belefáradt abba, hogy négy éve nem jutott neki puncsi, vagy talán végre megtalálta a maga zónáját. Ahelyett, hogy hülyét csinált volna magából, ahogy azt várni lehetett volna, tekintve azt a tényt, hogy ez volt az első lány, akivel beszélgetni tudott, hihetetlen módon fokozatosan, napról napra haladt. Sallangmentesen és erőlködés nélkül beszélgetett vele, és rájött, hogy Ana határtalan örömét leli a folyamatos önmocskolásban. Elképesztő volt az egész; mondott valami nyilvánvaló és köznapi dolgot, mire Ana: Oscar, te kibaszott okos vagy. Amikor a lány azt mondta, *Imádom* a férfit, Oscar mindkét kezét széttárta az arca előtt és kamuközönnyel megkérdezte, *Tényleg?* Ana nagyot nyerített.

Ana sosem beszélt arról, mik is ők ketten, csak annyit mondott, Öregem, örülök, hogy megismertelek.

Oscar meg erre, Örülök, hogy én vagyok, akit megismertél.

Egy este a New Ordert hallgatta és próbálta átrágni magát a *Clay bárkáján*, amikor a nővére kopogott be.

Látogatód van.

Nekem?

Ja. Lola az ajtófélfának dőlt. Totál Sinéadre borotválta a fejét, úgyhogy most már mindenki, beleértve az anyjukat, meg volt róla győződve, hogy lesbiana lett.

Kicsit szedd rendbe magad. Finoman megérintette Oscar arcát. Borotvált le azt a punciszórt.

Ana volt. Az előtérben állt tetőtől talpig bőrszerkóban, *trigueña* bőre kipirult a hidegtől, arca csodás a szemfestéktől, szempillafestéktől, alapozótól, rúztól és pirosítótól.

Picsahideg van, mondta. A kesztyűjét egyik kezében fogta, akár egy összenyomott csokrot.

Szia, ennyit sikerült Oscarnak kinyögnie. Jól hallotta, hogy nővére az emeleten hallgatózik.

Mit csinálsz?, kérdezte Ana.

Hát semmit.

Hát akkor menjünk moziba.

Hát oké.

Odafent a nővére az ő ágyán ugrált és halkán kiabálta, Randi, randi!, aztán Oscar hátára ugrott, és majdnem kies-tek az ablakon.

Akkor ez most randi?, kérdezett rá Oscar, amikor beült a kocsiba.

Ana halványan elmosolyodott. Mondjuk.

Cressidája volt, és a helyi mozi helyett az Amboy Multiplexbe indult.

Imádom ezt a helyet, mondta, miközben parkolóhelyet keresett. Apám idehozott bennünket, amikor még autós-mozi volt. Jártál itt akkor?

Oscar a fejét rázta. Viszont azt hallottam, mostanában jó sok kocsit ellopnak erre.

Az én drágámat senki nem lopja el.

Olyan nehéz volt elhinni, ami történik, hogy Oscar nem is tudta komolyan venni. A film – *Az embervadász* – alatt végig azt várta, hogy arcok ugranak elő fényképezőkkel és azt visítják, Meglepetés! Nem semmi ez a film, mondta, hogy Ana térképén maradjon. Ana bólintott; parfümillata volt, amit nem ismert fel, és amikor közelebb észkelődött, testének melege *elszédítette*.

A hazaúton Ana fejfájásra panaszkodott, és jó sokáig egy szót se szóltak. Oscar be akarta kapcsolni a rádiót, de Ana rászólt, Ne, komolyan, széthasad a fejem. Nem kérsz egy kis kokót?, viccelt. Ne most, Oscar. Úgyhogy hátradőlt és nézte, ahogy a Hess Building meg a Woodbridge vége felüljárókba gabalyodva eltűnik. Hirtelen ráébredt, mennyire fáradt; tökre kimerítette az idegesség, ami egész este tombolt

a testében. Minél tovább nyúlt a csend, annál mogorvább lett. Csak egy film, mondta magának, nem igazi randi.

Ana megmagyarázhatatlanul szomorúnak látszott, az alsó ajkát rágta, azt a vastag ajkát, és rúzs kenődött a fogára. Oscar szólni akart neki, de aztán nem mert.

Olvastál mostanában valami jót?

Nem, felelte Ana. Te?

A *Dúnét* olvasom.

Ana bólintott. Én *ki nem állhatom*.

Elérték az Elizabeth-kijáratot, amiről New Jersey *igazán* ismert: iparihulladék-telepek a sztráda mindkét oldalán. Oscar visszatartotta a lélegzetét, hogy ne érezze a förtelmes bűzt, amikor Ana akkorát sikoltott, hogy Oscar nekiesett az ajtónak. Elizabeth!, rikoltotta Ana. Tedd össze a ribanc lábadat!

Aztán Oscarra nézett, hátravetette a fejét és nevetett.

Otthon a nővére azzal fogadta, Na?

Mit na?

Megdugtad?

Jézusom, Lola!, pirult el.

Nekem ne hazudj!

Nem vagyok ilyen hebehurgya. Elhallgatott, aztán sóhajtott. Más szóval még a sálját se vettem le.

Gyanús ez nekem. Lola felemelte a kezét és ujjait fenyegetően széttárta. Ismerlek én benneteket, dominikai férfiakat!

Másnap reggel Oscar úgy ébredt, mintha kioldozták volna a húsbéklyóiból, mintha lemosták volna róla nyomorúságát, és hosszú ideig nem is emlékezett, mitől érezhet így, aztán kimondta a nevét.

SZERELMES OSCAR

És most már minden héten elmentek moziba vagy a bevásárlóközpontba. Beszélgettek. Oscar megtudta, hogy az expasi, Manny a szart is kiverte Anából, aminek ő lehet az oka, vallotta be a lány, mert szereti, amikor a fiúk kicsit durvák vele az ágyban; megtudta, hogy az apja autóbalesetben halt meg kislánykorában Macorisban, és hogy a mostohaapja le se szarja, de nem számít, mert ha egyszer bejut a Penn Egyetemre, soha többet haza se dugja az orrát. Cserébe Oscar megmutatta neki az írásait, elmesélte, hogy egyszer elütötte egy autó és kórházba került, és hogy a tiója a szart is kiverte belőle régen; még azt is elmesélte, hogy bele volt zúgva Maritza Chacónba, mire Ana felsikoltott, Maritza Chacón? Ismerem azt a *cuerót!* Istenem, Oscar, szerintem még a mostohaapám is megdöngötte!

Közel jártak hozzá, naná, de csokolóztak egyszer is a koscsiban? Benyúlt Oscar egyszer is a szoknyája alá? Ana egyszer is nekisimult és torokhangon a nevét súgta? Oscar egyszer is simogatta a haját, miközben Ana leszopta? Dugtak egyetlenegyszer is?

Szegény Oscar. Észre sem vette, és belecsúszott a Legyünk-barátok-örvénybe, a nőrdfiúk átkába szerte a világon. Az efféle kapcsolatok a szerelem kalodái: szépen bemész, garantált a nyomor, de hogy kapsz-e belőle valamit a keserűségen és megtört szíven kívül, senki nem tudja. Talán egy kis ön- és nőismeretet.

Talán.

Áprilisban megkapta a második SAT-vizsga eredményét (a régi számolás szerint 1020), és egy hétre rá megtudta, hogy felvették a Rutgers New Brunswickba. Csak sikerült, higo, mondta az anyja, jobban kimutatva a megköny-

nyebbülését, mint az udvariasság diktálná. Nem kell többet ceruzát árulnom, értett egyet Oscar. Imádni fogod, ígérte a nővére. Az biztos. Főiskolára születtem. Ami Anát illette, neki a Penn State nézett ki teljes ösztöndíjjal, cakompakk. A mostohaapám megcsókolhatja a seggemet! Az is áprilisban történt, hogy Ana volt fiúja, Manny visszatért a se-regből – Ana a Yaohan bevásárlóközpontban mondta el Oscarnak. Manny hirtelen felbukkanása és Ana efeletti öröme porrá zúzta Oscar ápolit és eltakart reményeit. Úgy érted, végleg visszajött? Ana bólintott. Manny megint bajba került, megint a drogok, de ezúttal három *cocolo* felültette, állította Ana. Ezt a szót Oscar még sosem hallotta tőle, úgy tippelte, hogy Mannytól tanulta. Szegény Manny, mondta Ana.

Ja, szegény Manny, morogta a bajsza alatt Oscar.

Szegény Manny, szegény Ana, szegény Oscar. A dolgok olyan gyorsan megváltoztak. Először is Ana már nem volt állandóan otthon, Oscar üzenethegyeket hagyott a rögzítőjén: Oscar vagyok, egy medve rágja le éppen a lábamat, kérlek, hívj vissza; Oscar vagyok, egymillió dollárt követelnek, vagy mindennek vége, hívj, légy szerencsés; Oscar vagyok, az előbb szúrtam ki egy különös meteort, és elmegyek utánanézni. Ana pár napon belül mindig visszahívta, és aranyos volt, de akkor is. Aztán három pönteket zsinórban lemondott, és Oscarnak meg kellett elégednie a világosan megvágott sávval vasárnap templom után. Ana elment érte, kikocsiztak a Boulevard Eastre, leparkoltak, és együtt bámulták Manhattan horizontját. Nem óceánt vagy hegláncot, de Oscar ezt jobban szerette, a legjobb beszélgetéseiket ez ihlette.

Az egyik ilyen kis terepere során történt, hogy Ana száján kiszaladt, Jézusom, el is felejtettem, milyen hatalmas Manny farka.

Ezt de jó, hogy megtudtam, fortyant fel Oscar.

Sajnálom, mondta a lány tétován. Azt hittem, mindenről beszélhetünk.

Hát Manny anatómiai rekordjait megtarthatnád magadnak.

Akkor nem beszélhetünk mindenről?

Ezt válaszra sem méltatta.

Mivel már Manny és a *batalmas farka* feltűnt, Oscar újra nukleáris megsemmisülésről álmodozott, arról, hogy egy csodás véletlen folytán elsőnek ő hall a támadásról, és gondolkodás nélkül ellopja tíoja kocsját, elhajt vele az üzletközpontba, telepakolja a szükséges holmikkal (útközben esetleg lelő pár fosztogatót), aztán elmegy Anáért. És Mannyvel mi lesz?, jajong majd a lány. Nincs idő!, hallgatattja el, és rálép a gázra, lelő még pár fosztogatót (ezek már kissé mutálódtak), aztán visszavonulnak a fülledt szerelemkuckóba, ahol Ana gyorsan megadja magát az ő vezetői géniuszának és akkor már ektomorf testének. Amikor jobb kedvében volt, hagyta, hogy Ana egy világitótestről lógva találja Mannyt a lakásában, nyelve duzzadt, lila hólyag a szájában, nadrágja letolva a bokájáig. A tévéből a küszöbönálló támadás híre harsog. Manny mellkasára tűzve egy analfabéta üzenet: *Nem birom tovább*. És akkor ő megvizsgálja Anát azzal a velős megállapítással, Túl pipogya volt a Kemény Új Világhoz.

Szóval van fiúja?, kérdezte hirtelen Lola.

Van, felelte.

Akkor egy ideig leszállhatnál róla.

Hallgatott a tanácsra? Naná hogy nem. Ana mindig megtalálta, ha nyafogni akart. Sőt – ó, mennyei öröm – még a híres Mannyvel is alkalma nyílt találkozni, ami kábé annyira volt kellemes, mint ha egy iskolai gyűlésen nevezik

köcsögnek (ami megtörtént). (Kétszer is.) Ana háza előtt futott össze vele. Fürkésző, lesóványodott tag volt, maratonfutó végtagokkal és falánk szemmel; amikor kezét ráztak, Oscar biztos volt benne, hogy a nigger bemos neki egyet, annyira savanyú képet vágott. Manny súlyosan kopaszodott, hát leborotválta a fejét, hogy ezt elrejtse, mindegyik fülében karika, és olyan cserzett, napégette, undok pofája volt, mint az ifjúsága után vágódó vén kandúrnak.

Szóval te vagy Ana barátja, mondta.

Én, felelte Oscar, és a hangja annyira tele volt vidám ártatlansággal, hogy fejbe tudta volna löni magát.

Oscar csodás író, méltatta Ana. Pedig soha nem kérte, hogy elolvashasson tőle bármit is.

Manny horkantott. Miről tudsz te írni?

Én a spekulatív műfajokat kedvelem. Tisztában volt vele, ez mennyire abszurdan hangzik.

A spekulatív műfajokat. Mannyn látszott, hogy mindjárt lenyes róla egy steaket. Tök giccsesen beszélsz, tudsz róla?

Oscar csak mosolygott, és remélte, hogy egy földrengés egész Patersont elpusztítja.

Remélem, nem a csajomat akarod lenyúlni, öreg.

Haha, mondta Oscar. Ana elvörösödött, és a földet bámulta.

Örültem.

Manny felbukkanásával Ana teljesen új oldalát ismerte meg. Immár semmi másról nem beszéltek, mármint abban a kis időben, amikor találkoztak, mint Mannyról és a rettenetes dolgokról, amiket Anával művel. Manny megütötte, Manny megrúgta, Manny dagadt picsának nevezte, Manny megcsalta, biztos benne, méghozzá egy kubai picsával a középiskolából. Akkor ez a magyarázata, hogy miért nem

tudtam randizni akkoriban, Manny miatt, viccelt Oscar, de Ana nem nevetett. Tíz percet nem tudtak beszélni úgy, hogy Manny ne csipogtatta volna meg Anát, akinek vissza kellett hívni és megnyugtatni, hogy nem mással van. És egy nap feldagadt arccal és tépett blúzzal jelent meg Oscarék házában, és akkor Oscar anyja azt mondta: Itt nem akarok semmi bajt!

Mit csináljak?, kérdezte Ana újra meg újra, mire Oscar esetlenül átölelte és azt mondta, Hát, szerintem, ha ilyen rosszul bánik veled, hagyd ott; de Ana a fejét rázta, Tudom, hogy azt kéne, de nem bírom megtenni. *Szeretem.*

Szeretem. Oscar tisztában volt vele, hogy azonnal le kéne pattannia. Szerette azzal áztatni magát, hogy csupán rideg antropológiai érdeklődés vezérli, mert látni akarja, mi lesz a vége, de az volt az igazság, hogy nem tudta kicsomózni magát. Totálisan és visszavonhatatlanul beleszeretett Anába. Amit azok iránt a lányok iránt érzett anno, akiket nem is igazán ismert, az mind semmi volt ahhoz a szerelemhez képest, amelyet Ana iránt dédelgetett a szívében. Olyan sűrűségű volt, mint egy kibebaszott törpecsillag, és időnként száz százalékig biztos volt benne, hogy bele fog örülni. Csak az az érzés jött ennek egyáltalán a közelébe, amit a könyvek iránt érzett; csak az az összes szeretet jött egyáltalán a közelébe, amit minden iránt érzett, amit olvasott, és minden iránt, amit valaha írni remélt.

Minden dominikai családban vannak történetek örült szerelmekről, olyan tagokról, akik túlzásba vitték a szerelmet, és ebben Oscar családja sem volt kivétel.

A halott abuelója nem engedett valamiben (soha senki nem mondta meg pontosan, miben), és börtönben kötött ki, előbb beleőrült, majd belehalt; abuela Nena Inca hat hónappal az esküvőjük után elvesztette a férjét. Semana

Santán fulladt vízbe, és La Inca soha nem ment férjhez megint, sosem érintett másik férfit. Nemsokára úgyis együtt leszünk, hallotta tőle Oscar nemegyszer.

Anyád *loca* volt, amikor szerelemről volt szó, súgta neki egyszer *tía* Rubelka. Majdnem belehalt.

És most nagyon úgy tűnt, hogy Oscar a soros. *Isten hozott a családban*, mondta a nővére egyik álmában. *Az igazi családban*.

Világos volt, hogy mi történik, na de mit tehetne? Az érzéseit nem tagadhatta le. Álmatlanság gyötörte? Az. Fontos órákat herdált el? Azokat. Letette az Andre Norton-könyveket, és még a *Watchmen* utolsó részei se érdekelték, ami különben is nagyon beteg irányba ment el? Az fix. Rászokott, hogy kölcsönkérje tiója kocsiját hosszú autókázásokra a partra, leállt Sandy Hooknál, ahová anyja szokta kivinni, mielőtt megbetegedett, még amikor Oscar nem volt annyira kövér, még mielőtt anyja végleg abbahagyta a strandolást? Azt lefogadhatjátok! Viszonytalan kamaszszerelme miatt lefogyott? Sajnos egyedül ez nem következett be, és fel nem foghatta, miért. Amikor Lola abbahagyta a bokszot, majdnem tíz kilót leadott. Miféle genetikai diszkrimináció ez? Miféle geci Isten átka?

Egyre több csodálatos dolog történt. Egyszer elájult egy kereszteződésben, és arra tért magához, hogy egy rögbicsapat veszi körül. Máskor Miggs cikizte, gyalázta az ambícióit, hogy szerepjátékokat írjon – bonyolult történet: a társaság, akiknek dolgozni szeretett volna, a Fantasy Games Unlimited, amely Oscar egyik modulját fontolgatta a PsiWorld számára, nemrég lehúzta a rolettát, egyenesen Oscar ama reményeire és álmaira, hogy belőle lesz a következő Gary Gygax. Hát, *ez* nem jött be, mondta Miggs, és a kapcsolatuk során első alkalommal Oscar elvesztette

a fejét, szó nélkül megcsapta Miggst, de olyan erővel, hogy a csávó szájából vér bugyogott ki. Jézus, hüledezett Al, nyugodj le! Nem akartam, mondta Oscar nem túl meggyőzően. Véletlen volt. Baeg, hörögte Miggs. Baeg! Annyira súlyos lett a helyzet, hogy egy elkeseredett éjjel, miután végighallgatta, hogy Ana megint Manny legújabb baromságáról zokog a telefonban, azt mondta, Mennem kell a templomba, és letette a kagylót, átment a tiója szobájába (Rudolfo a didibárban volt), és elemelte az antik Virginia Dragoonját, azt a hű-de-híres őslakoskiirtó 44-es Coltot, ami súlyosabb, mint a balszerencse, és kétszer olyan ronda. Beledugta a fegyver impozáns csövét a nadrágja derekába elől, és majdnem egész éjszaka Manny háza előtt posztolt. Meghitt ismeretségbe került a pisztoly alumínium betétjével. Gyerünk, te geci, mondta nyugodtan. Van neked egy klassz tizenegy éves kiscsajom. Nem is érdekelte, hogy nagy valószínűséggel örökre lecsukják, vagy hogy az ilyen niggereket a sitten seggbe és szájba dugják, vagy hogy ha a zsaruk elkapják és megtalálják a fegyvert, a tió valagából faliszőnyeget csinálnak, amiért megszegte a feltételes szabadláb előírásait. Azon az éjszakán nem érdekelte semmi. A fejében nem volt semmi: zéró, tökéletes vákuum. Egész írói jövője felvillant a szeme előtt; csak olyan regényt írt, ami akár egy kanyit is ér, egy ausztrál szellemről, ami egy kisvárosi baráti társaságot cserkész be, és már esélye sem lesz jobbat írni, a karrierjének vége. Az amerikai szépirodalom szerencséjére Manny azon az éjszakán nem ment haza.

Nehéz volt megmagyarázni. Nem csak arról volt szó, hogy úgy érezte, Ana kurvára az utolsó esélye a boldogságra – ami világos volt előtte –, hanem arról is, hogy élete nyomorúságos tizennyolc éve alatt soha nem érzett hasonlót ahhoz, mint amikor a lánnyal volt. Egy örökkévalóság óta

vártam, hogy szerelmes legyek, írta a nővérenek. Hányszor gondoltam, *ez sosem fog megtörténni velem.* (Amikor a mindenkori második kedvenc animéjében, a *Robotech Macross*ban Rich Hunter végre összejön Lisával, a tévé előtt elsírta magát. Ne mondd, hogy lelőtték az elnököt, szólt ki tíója a hátsó szobából, ahol tudjátok-mit szippantott.) Mintha a mennyország egy darabját nyeltem volna le, írta a nővérenek egy levélben. El sem tudod képzelni, milyen érzés.

Két nappal később összeomlott és bevallotta nővérenek a fegyverdolgot, mire a nővére, aki csak mosni ugrott haza, kiborult. Lola vele együtt letérdelt az oltár elé, amit a halott abuelójuknak állított, és megeskette öccsét anyjuk élő lelkére, hogy soha többet nem csinál ilyet, amíg csak él. Még sírt is, annyira aggódott Oscar miatt.

Muszáj ezt abbahagynod, miszter.

Én is tudom, felelte Oscar. De azt se tudom, itt vagyok-e, érted?

Aznap éjjel mindketten a kanapén aludtak el, elsőnek a nővére. Lola éppen szakított a fiújával, kábé tizedszer is, de még az ilyen állapotban leledző Oscar is tudta, hogy semmi perc alatt megint összejönnek. Valamikor hajnal előtt az összes sosem-volt-barátnőjéről álmodott, hosszú sorokban feküdtek egymás mellett, mint a csodaemberek tartaléktestei Alan Moore *Csodaembere*kjében. *Képes vagy rá,* mondták neki.

Arra ébredt, hogy fázik és kiszáradt a torka.

A japán bevásárlóközpontban találkoztak az Edgewater Roadon, a Yaohanban, amit Oscar fedezett fel a hosszú unom-magam autókázásain, és amit közös világuk részének

tekintett, amiről majd a gyerekeiknek mesélnek. Idejött az animevideókért és a modellekért. Mindkettejüknek csirkés katsu curryt kért, aztán leültek a nagy kávézóban, ami Manhattanre nézett, egyedüli nem-ferde-szemek az egész kócerájban.

Gyönyörű melleid vannak, így nyitott.

Értetlenség, ijedelem. Oscar! Mi ütött beléd?

Kinézett az üvegen Manhattan nyugati horpaszára, úgy nézett ki az üvegen, mint egy elmélyült nigger. Aztán átölelte a lányt.

Nem történt csoda. Ana szeme meglágyult, kezét Oscar kezére tette, széke közelebb csikorgott, sárga rostszál virított a fogai között. Oscar, mondta gyengéden, nekem *pa-sim* van.

Ana hazavitte; a háznál Oscar megköszönte neki a rá szánt időt, bement, leheveredett az ágyra.

Júniusban elballagott a Don Boscóban. Nézzétek a ballagáson: az anyja már kezd elfogyni (a rák hamarosan elragadja), Rudolfo baszottul el van szállva, csak Lola hozza a legjobb formáját, sugárzón boldog. Megcsináltad, miszter. Sikerült! Oscar futólag hallotta, hogy P-város eme részéről csak ő meg Olga – szegény, elcseszett Olga – nem vett részt egyetlen végzős bálon sem. Öreg, talán *öt* kellett volna randira hívnod, poénkodott Miggs.

Szeptemberben elindult a Rutgers New Brunswickba, az anyjától kapott száz dollárt és öt éve az első csókot, a tiójától egy doboz kondomot: Használd el mind, mondta, majd hozzátette: Lányokkal. Először eufóriával vette tudomásul, hogy főiskolán van, mindentől megszabadulva, teljesen kurvaegyedül, és ehhez jött még az optimizmus, hogy a sok ezer fiatal között csak talál magához hasonlót. Sajnos ez nem így lett. A fehér gyerekek ránéztek a fekete

bőrére, az afrójára, és embertelen derűvel kezelték le. A színes gyerekek meghallották beszélni és meglátták mozogni, és a fejüket rázták. Te nem vagy dominikai. Ő meg hiába mondogatta, De az vagyok. *Soy dominicano*. Dominicano soy. Tömérdek parti után, amikből nem kamatoztatott mást, csak részeg fehér fiúk fenyegetéseit, és tucatnyi előadás meg szeminárium után, ahol egyetlen lány se nézett rá, az optimizmusa megcsappant, és mire észrevette volna, mi történik, már beletemetkezett a főiskolai verziójába annak, amit a középiskolában csinált: hogy nem kap pontot. A legboldogabb pillanatai a zsánerpillanatok voltak, mint amikor az *Akira* megjelent (1988). Elég szomorú. Hetente kétszer együtt ebédelt a nővérel a Douglass ebédlőben; Lola a campus Nagy Női közé tartozott, mindenkit ismert, bármilyen pigmentű legyen is, minden tiltakozásban és menetelésben benne volt, ez azonban mit sem javított Oscar helyzetén. A találkozók alatt Lola tanácsokkal látta el, ő meg bólogatott csendben, aztán ült az E busz megállójában, stírolta a csinos douglasses csajokat, és azon töpregett, hogy hol rontotta el az életét. A könyveket akarta hibáztatni, a sci-fit, de nem tudta – túlságosan szerette. Hiába esküdött meg korán, hogy változtat nőrd életmódján, továbbra is zabált, továbbra sem mozgott, továbbra is nagy szavakat használt, és amikor pár szemeszter után sem lett barátja a nővérén kívül, beállt az egyetem rezidens gyíkbandájába, az RU Gamersbe, ami a Frelinghuysen kolesz alatti termékben ült össze, és kizárólag hímnemű tagokkal dicsekedhetett. Azt hitte, a főiskola jobb lesz, legalábbis csajfronton, de az első évek bizony nem voltak jók, de nem ám.